ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЕЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 42 (424) Серада, 13 красавіка 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

Набліжаюцца райконфэрэнцыі

З 1-га па 30 траўня будуць праходзіць райконфэрэнцыі ЛКСМБ.

Перад конфэрэнцыямі паўстаюць **дзьве агульныя задачы: зрабіць пад'агуляньне рабоце на мясцох па выкананьню дырэктыў партыі і саюзу аб ажыўленьні комсамольскай работы і другое—даць раённым організацыям зарадку для работы летам.**

Для таго, каб вырашыць гэтыя задачы, трэба добра наладзіць работу райконфэрэнцый.

Трэба, каб даклады раённых камітэтаў, якія будуць рабіцца на конфэрэнцыях, абхаплялі сабой усю работу на той ці іншай галіне, трэба, каб даклады адбівалі асноўнае, стрыжнявое, над чым работае зараз організацыя.

Калі ўзяць справаздачу РК, дык не трэба пабудаваць так, каб **уся ўвага конфэрэнцыі была згрупавана на асноўныя: што раённая організацыя зрабіла па ўдзелу у гаспадарчай рабоце і ў рабоце грамадзянскай (асабліва ў весцы);**

— якія практычныя вынікі мае організацыя ў справе праводзеньня нацполітыкі;

— як наладзіць культурна-масавую і бытавую работу.

Другім пытаньнем бюро ЦК ЛКСМБ рэкамэндуе райконфэрэнцыям праработаць **«аб формах і мэтодах саюзнага кіраўніцтва»**. Ужо даволі часу прашло пасьля таго, як гэта пытаньне абгаварываў III-ці плёнум ЦК УсеЛКСМ.

Ужо к сёньняшняму дню нашы організацыі на мясцох маюць некаторы, а мясцамі і багаты вопыт у рабоце па палепшаньню форм і мэтадаў саюзнага кіраўніцтва, у пераходзе на кіраўніцтва жывое і конкрэтнае.

Гэту работу мы павінны разгортваць далей, але для гэтага нам трэба пад'агуліць праробленае, вывучыць маючыся ўжо вопыт, каб атабраць лепшае і распаўсюджыць яго на ўсю організацыю і каб пазбавіцца зробленых у гэтай справе памылак.

Трэба праверыць як мы выконваем дырэктывы III-га пленуму ЦК УсеЛКСМ. [illegible] пытаньне праработаць на ўсіх райконфэрэнцыях.

На гарадзкіх конфэрэнцыях, **у рабочых раёнах** бюро ЦК рэкамэндуе яшчэ паставіць **«пытаньне аб рацыяналізацыі вытворчасьці»**.

Гэта пытаньне займае вялізнае месца ў рабоце партыі, у жыцьці Савецкага Саюзу і Беларусі.

Гэта пытаньне мае вялізнае значэньне і для моладзі. Трэба растлумачыць у організацыі пастановы партыі па гэтаму пытаньню, высьвятліць ролю комсамолу ў рабоце па рацыяналізацыі.

На вясковых райконфэрэнцыях **можна**, акрамя 2-х асноўных пытаньняў, **праработаць яшчэ якое-небудзь пытаньне выходзячы з жыцьця свайго раёну.** У раёне, у якім вядуцца торфаразработкі, дзе гэта займае ў жыцьці раёну месца, можна на конфэрэнцыі праработаць пытаньне аб комсамоле і торфаразработках; у другім раёне—аб ільнаводзтве, у трэцім—аб удзеле ў мэліорацыйных рабочых і г. д., выходзячы з гаспадарчых умоў свайго раёну.

Разам з гэтым, **трэба падумаць і аб рэзолюцыях па дакладах, аб іх характару.** Чым, чым, а рэзолюцыямі мы можам пахваліцца. Мы пісалі і ня раз, і ня два амаль аб усіх пытаньнях, над якімі работаем часта, забываемся аб тым, што напісалі на конфэрэнцыі шэсьць месяцаў таму назад, не заглядаем у раней напісанае, ці напісанае таварышамі да нас.

Мы прывыклі часта пісаць рэзолюцыі толькі на аснове матар'ялаў, якія ёсьць у нас як дакладчыкаў і, напісаўшы ніза вошта, ня хочам згаджацца на зьмены ў напісаным, трохі лягчэй згаджаемся на дадаткі.

Відома, што **рэзолюцыю трэба абдумаць, падрыхтаваць, але трэба будаваць яе і на грунце спрэчак.**

На пытаньнях, над якімі работае наша організацыя (удзел у гаспадарчым жыцьці, у грамадзкай рабоце, аб нацполітыцы і г. д.), маюцца ясныя конкрэтныя дырэктывы партыі і саюзу. На гэтаму ня трэба шукаць «новых» задач, якія-б высунуць у пастановах конфэрэнцыі, задачы вызначаны,—іх трэба ажыцьцяўляць, правяраць і як мы гэта робім.

Трэба ўважліва прыглядацца да праробленага і даючы ацэнку праробленаму трэба вызначыць конкрэтныя спосабы зжываньня маючыхся недахватаў, памылак. Неабходна ў пастановах конфэрэнцый паставіць перад організацыямі ўва весь рост задачу ўсваеньня дырэктыў партыі і галоўнае **задачу павышэньня тэмпу работы па ажыцьцяўленьню дырэктыў партыі.** Гэта зараз павінна быць асноўным у нашай рабоце.

Стрыжань у кіраўніцтве работай—гэта другая праверка выкананьня дырэктыў партыі і вышэйстаячых саюзных органаў (з рэзолюцыі плёнуму ЦК КПБ аб рабоце ЦК ЛКСМБ і становішчы ЛКСМБ).

Ставячы задачу далейшага ажыўленьня саюзнай работы, прыстасаваньне яе да задавальненьня ўсе растучых запатрабаваньняў моладзі,—неабходна налегчы на задачу ўвязкі імкненьняў моладзі да задавальненьня сваіх асабістых і групавых інтарэсаў з інтарэсамі усяе рабочае клясы, з задачамі соцыялістычнага будаўніцтва (удзел у жыцьці вытворчасьці, у рабоце па разьвіцьцю сельскай гаспадаркі).

Перад намі стаіць задача палепшаньня соцыяльнага і партыйнага складу раённага актыву.

Неабходна павялічыць рабочае ядро ў складзе РК, а апошнія райконфэрэнцыі далі некаторае зьніжэньне рабочых. Трэба далей павялічваць у складзе РК лік парабкоў, беднацкай часткі за лік зьніжэньня іншых, процант якіх яшчэ даволі вялікі (11,2 проц.) павялічэньне супроць мінулага складу РК на 0,7 проц.;

Неабходна павысіць партыйны асяродак у складзе РК.

Тэрмін райконфэрэнцый набліжаецца. Трэба ўжо зараз узяцца за падрыхтоўку. Трэба да падрыхтоўкі к райконфэрэнцыям, да ўсяе іх работы прыцягнуць як мага больш шырокія масы комсамольцаў, разгортваючы далей гэтым самым унутры саюзную дэмакратыю, пасабляя гэтым росту ініцыятывы і самадзейнасьці ўсёй масы комсамольцаў.

П. Галавач.

Гаспадар зямлі беларускай

Восьмы Ўсебеларускі Зьезд Саветаў.

Сельская гаспадарка Беларусі

На раніішнім пасядзэньні 8-га красавіка з дакладам **аб становішчы і пэрспэктывах сельскае гаспадаркі Беларусі** выступіў Народны Камісар Земляробства таварыш **Прышчэпаў.**

— За апошнія гады сельская гаспадарка Беларусі мае вялікія дасягненьні. За 2 гады ў мерапрыемствы па сельскай гаспадарцы было ўкладзена 16 мільёнаў рублёў. Гэта дало магчымасьць павялічыць таварную каштоўнасьць сельскай гаспадаркі. Зараз агроном ужо не спраўляецца са ўсімі патрабаваньнямі.

Дэлегатка зьезду тав. Калмачэўская.

Гаспадарчае будаўніцтва

Сялянства рашуча пачало **асушаць балоты**, якіх на Беларусі ёсьць больш двух мільёнаў гэктараў. Зараз патрабаваньні вёскі па землеўпарадкаваньню здавальняюцца толькі на 16%. Кожная вёска зараз гатова распачаць землеўпарадкаваньне.

Рост сельскай гаспадаркі

Ёсьць значнае павялічэньне засеўнай плошчы (на 30 проц. у параўнаньні з 1916 г.). Пашырэньне ідзе за кошт росту тэхнічных культур, якія зараз займаюць 22 проц. плошчы, проці 10 проц. 1916 г. Такі-ж вялікі рост дае жывёлагадоўля: у параўнаньні з 1916 годам лік коней узрос на 24 проц., рагатай жывёлы на 41 проц., авечак на 67 проц.

У параўнаньні з 1916 годам ураджай жыта павялічыўся на 12 проц., ячменя на 5 проц., аўса на 3 проц., бульбы на 28 проц.

Увогуле сельская гаспадарка Беларусі знаходзіцца яшчэ на нізкай ступені разьвіцьця. Штогодна пад папарам пустуе 28 проц. засеўнае плошчы, вялікі процант сялянскай зямлі займаюць парасьнікі і выганы. Далейшае разьвіцьцё жывёлагадоўлі затрымалася з прычыны недахвату харчу. Інтэнсіфікацыю сельскай гаспадаркі Беларусі затрымліваюць нявысокія ўраджаі.

Галодная зямля, галодныя людзі

Разьвіцьцё ўраджайнасьці затрымліваецца малым угнаеньнем зямлі. Зямля ўгнойваецца на 20-40 проц. Разьвіцьцё жывёлагадоўлі затрымліваецца кармовым крызісам, бо ў сярэднім жывёла забясьпечана кормам толькі на 50 проц. Такім парадкам, на Беларусі галодная зямля, галодная жывёла, а ў выніку—галодныя людзі.

Аднак, расьце лік культурных гаспадарак, якія рашуча ўзяліся за аднаўленьне зямлі, за перабудову сваёй гаспадаркі на новых пачатках

За аднаўленьне зямлі!

Раней за ўсё патрэбна пашырэньне агрономічных мерапрыемстваў, як ліквідацыя зямель пад папарам, асартаваньне насеньня, зьніжэньне межаў, якая гадуе дзікую траву, павялічэньне ўгнаеньня, пераход на шматпольле.

Расьсяленьне на пасёлкі павінна праводзіцца пры дапамозе агрономаў. Наркамзем Беларусі дзеля поўнага задаволеньня агрономічнаю дапамогаю ўтворыць інстытут памочнікаў агрономаў праз масавыя курсы па розных галінах сельскай гаспадаркі. З маладога актыўнага сялянства будзе ўтворана сетка сельскіх організатараў. На гэтых організатараў будзе ўскладзена праца па выкананьню вытворчых пляноў пасёлкаў, кантрактацыі насеньня і г. д.

Забясьпечыць жывёлу кормам

Для забясьпечаньня кормам Наркамзем узьнімае пытаньне аб забароне вывазу за межы Беларусі жмыхоў, бо да гэтага часу з Беларусі пры вострым недахвапе корму штогодна вывозіцца 450.000 пуд. жмыхоў.

У зьвязку з пашырэньнем задач сельска-гаспадарчага будаўніцтва, настаў час перагляду і зьмены ў бліжэйшы час Зямельнага Кодэксу.

500 плугоў на балоты

Каб лепш выкарыстаць асушаныя балоты і механізаваць асушку, сёлета мэліорацыйныя таварыствам даецца 500 заграічных плугоў, дзеля спэцыяльнай воркі асушаных балот. Усе акругі будуць мець трактары, праца якіх на балоце дасьць вялікую карысьць.

Новыя мерапрыемствы па сельскай гаспадарцы, якія распачнуць ажыцьцяўляцца ў самым кароткім часе, маюць на мэце ператварыць старую жабрацкую, некультурную беларускую вёску ў новую, соцыялістычную.

Падарункі зьезду.

«Глядзіце зорка»!

Народная асьвета ў Беларусі

На раніішнім пасядзэньні 9-га красавіка з дакладам **аб становішчы і пэрспэктывах асьветы ў Беларусі** выступіў Наркамасьветы **тав. Валіцкі.**

Разьвіцьцё асьветы.

Беларусь у культурных адносінах вельмі адстала. Няпісьменнасьць у БССР большая, чымся ў іншых частках Саюзу. Няпісьменнасьць фактычна зьяўляецца малапісьменнасьцю, як вынік спадчыны русіфікатарскае палітыкі ў мінулым. Аднак, у разьвіцьці асьветы [illegible] ўзросту павялічыўся да 72 проц.—на [illegible] проц. больш, чымся ў мірны час. Слабей ахоплены дзеці сямігодкамі. Сямігодкі ахопліваюць у гарадох толькі 43 проц., а на вёсцы толькі 3,2 проц. Праца школ палепшылася: школы забясьпечаны апалам, у большай частцы падручнікамі, няма перабоеў у занятках. За мінулыя два гады выпушчана падтэхнікамі і педфакам звыш тысячы настаўнікаў, таксама падрыхтавана 75 проц. старых настаўнікаў.

Патрэба ў памяшканьнях

Побач з гэтымі дасягненьнямі, школы адчуваюць вялікую патрэбу ў памяшканьнях. Толькі 51 проц. маюць уласныя будынкі, рэшта месьціцца у наёмных. 50 проц. школьных будынкаў патрабуюць капітальнага рамонту, сямігодкі працуюць у гарадох у 2-3 зьмены, на вёсцы ў некалькіх памяшканьнях. Школы адчуваюць патрэбу ў пісьмовых прыладах, а таксама перагружаны школьнікамі.

Усеагульнае навучаньне

Згодна распрацаванага Наркамасьветы пляну ўсеагульнага навучаньня, ў 1934-35 годзе дзеці будуць ахоплены школамі на ўсе 100 проц., прычым у гарадох ужо ў 1930 годзе ўсе дзеці будуць забясьпечаны школамі.

Наркамасьветы прапануе будаўніцтва [illegible] будаўніцтва мяркуецца поўнасьцю закончыць у вёсцы і 15-ці гарадох у 8 гадоў.

Дэлегат зьезду т. Козараў.

Вышэйшая асьвета ў Беларусі

На Беларусі зараз ёсьць чатыры вышэйшыя навучальныя ўстановы і 29 тэхнікумаў, з іх 15 пэдагогічных. У бліжэйшыя гады для унівэрсытэту ў Менску будуюцца спэцыяльныя памяшканьні, на якія будзе выдана блізка 3 мільёнаў руб. Праводзіцца ўзмоцненае будаўніцтва Горацкай Сельска-Гаспадарчай Акадэміі; у Менску будзе адчынен вячэрні народны ўнівэрсытэт. У прамысловых гарадох намечана адчыненьне вячэрніх рабфакаў.

На родную мову

Беларусізацыя школ для беларускага жыхарства поўнасьцю скончана ў старой частцы БССР і напалову праведзена ў далучаных раёнах тэрыторыі. Зараз распачынецца паступовая беларусізацыя на Гомельшчыне. Усе нацменшасьці поўнасьцю забясьпечаны школаю на роднай мове. Расійскія школы адпавядаюць ліку расійскага жыхарства. Ёсьць 184 яўрэйскіх школы, проці 20 пазалетышніх, 102 польскіх, 18 латыскіх і 7 літоўскіх. Ёсьць таксама нямецкія школы. Для падрыхтоўкі настаўнікаў гэтых школ утвораны 3 яўрэйскіх і 1 польскі падтэхнікумы, а таксама яўрэйская, польская сэкцыя пры пэдфаку. Значна пашырана выданьне нацыянальнай літаратуры і падручнікаў.

Політасьветпраца

У галіне політасьветнай працы дакладчык зазначыў на шырокае разьвіцьцё хат-чытальняў і клюбаў. Прадстаўляецца рэорганізаваць Магілёўскую савецкую партшколу ў тэхнікум для загадчыкаў хат-чытальняў.

Дзяржаўныя тэатры Беларусі пераводзяцца на разьяздную сыстэму, каб быць больш даступнымі шырокім масам.

Сёлета палова раёнаў будзе забясьпечана кіно-перасоўкамі.

У залі зьезду саветаў.

—Мы новыя людзі.

... Слухаюць. Уважліва слухаюць. Некаторыя запісваюць у свае кніжачкі тое, аб чым гавораць дэлегаты, аб чым гавораць дакладчыкі.

У першым радзе сядзіць стары дэлегат, з сівой барадой, з раскудлачанымі валасамі, у сьвітцы, на нагах „аўотрыкі“ з абмоткамі—перажыткам імпэрыялістычнай вайны. Побач з ім—маладжавы твар. Гэта комсамолец. На грудзях „КІМ'аўскі“ значок, валасы старанна рашчосаны на прабор, нават здаецца, што занадта прылізаны, прыгладжаны. Сядзяць гэтыя два дэлегаты і ў часе пасяджэньня гутараць паміж сабою.

Выбачайце, дарагія дэлегаты! Я падслухаў тое аб чым шапталіся вы. Прашу прабачэньня! А вашу гутарку раскажу ўсім комсамольцам, усёй моладзі, усім чытачам „Чырвонай Зьмены“.

— Адкуль сынок?

— З Бабруйшчыны.

— А вы, дзядзька?

— Калінінцчына.

— На гаспадарцы?

— Ага. І ў сельсавеце старшыня.

— А ты?

— Старшыня сельсавету і на гаспадарцы.

І павер, чытач, што гэткую гутарку рэдка калі пачуць можна. Па кожнаму пытаньню, якое паступова закраналася ў дакладзе Наркамзему аб становішчы і пэрспэктывах сельскай гаспадаркі, у спрэчках па дакладу, яны седзючы побач адзін у другога пыталіся тое, чаго не разумелі, дзяліліся думкамі, апавядалі адзін аднаму, што зроблена ў „іхніх“ сельсаветах, што робіцца, што трэба яшчэ зрабіць, і нават спадцішку спрачаліся... аб 6000 пудах бульбы, пра якую гаварыў малады вучоны Гаўрыла Гарэцкі.

— Ня можа быць, ня веру, каб 6000. Гэта-ж казкі...

— Пачакайце, паслухайце, дзядзька. ня дзеці-ж мы... На зьезьдзе справа гаворыцца. Спрачаўся комсамолец няўпэўны і сам у праўду аб 6000 пудоў бульбы з адное дзесяціны зямлі селяніна з Лепельшчыны, аб якіх гаварыў вучоны Гарэцкі.

Стары дэлегат быў правы па свайму. Бо ён практык. Ён ніколі не чуў аб гэткім ураджаі бульбы. 6000! Шмат!

А малады, больш даверлівы, мабыць верыць навуцы, таму і спрачаецца, хоць і сам, як стары, ніколі не чуў пра шэсьць тысяч. Ніколі не чуў аб нейкай траве-суданцы, якую адшукаў і вывеў адзін з беларускіх сялян-дасьледчыкаў.

Затое-ж стары з радаснымі вачмі зьвярнуўся да маладога, калі пачаў гаварыць селянін Парцянка:

— Гэта-ж і я, так як ён раблю. Жыжай агарод паліваю. І ў мяне буракі вялікія, а капуста—качаны адным словам... Толькі як да году... Іншы раз на карэньнях кілы нарастаюць, і гіне...

Яны гутарылі аб апале торфам, гутарылі аб тым ці патрэбны зараз малыны, гутарылі аб студнях, ад душы радаваліся, калі селянін Паўлаў апавясьціў зьезду з радасьцю ў вачох аб тым, што ў іхняй вёсцы ўжо два гады як існуе школа, і цяпер, пры адчыненьні коопэратыву, сялянам ня прыходзіцца за газаю езьдзіць у мястэчка, на рынак, за 12 вёрст.

Яны шчыра сьмяяліся, калі селянін Кушнер прасіў зьезд зьнізіць цэны на казёнку, і яны шчыра пляскаталі ў далоні, калі ён-жа прапанаваў яе „зьнішчожыць“.

Я ўглядаўся ў іхнія твары. Не цяжка было адшукаць адно, самае галоўнае, зьвязваючага старога з маладым. Гэта адно, самае, галоўнае, лучылася з іхніх твараў, і казала:

— Мы новыя людзі.

Обух і вастрыё.

Адно з пасяджаньняў зьезду. У залі—працоўны дзень. Зноў тыя-ж кніжачкі, пісулькі, разнакалёрныя вочы.

... Гаворыць маленькі, тоўсьценькі чалавечак. Гэта чыгуначнік—рабочы з Воршы прывёз падарунак і вітае зьезд. Увесь падарунак—сякера зробленая аршанскімі фабзайцамі. Але ў яго, прадстаўніка, і ў рабочых, прысла[ў]шых падарунак, сякера мае сымбаль:

— Обухам—няхай Савецкая ўлада прыбівае нашых зялёных бюракратаў, гультаёў, растратчыкаў.

— А вастрыём—няхай адсячэ рукі ангельскіх лёрдаў, якія працягваюцца на нас, на нашых братоў—кітайскіх рабочых і сялян!

Воплескі. Прывітаньняў Зьезду шмат. Прыехалі прадстаўнікі ад фабрык і заводаў, ад вёсак і мястэчак—каб прывітаць гаспадара, выказаць волю рабочых і сялян, расказаць жывой мовай пра дасягненьні, пра жыцьцё, пра непарадкі, з просьбай да гаспадара добра глядзець, добра гаспадарыць. Не здарма прадстаўніца з Віцебскай фабрыкі акуляраў прывезла зьезду ў падарунак акуляры і сказала:

— Глядзіце праз іх, прыглядайцеся, выжывайце недахопы!

Бязумоўна, што акуляры гэтак сама сымбаль.

* * *

Я ўспамінаю пяты, шосты Зьезды Саветаў. Раўняю з восьмым. Хочацца сказаць, што яны неяк жывей праходзілі, адчувалася большая дынамічнасьць, стракатасьць. На восьмым зьезьдзе адчуваем будзённую сталасьць, сур'ёзнасьць. Усе гавораць справу. Справу соцыялістычнай будоўлі. Гавораць што фундамант ужо зроблены, што будуюцца сьцены. І вось гэтая сталасьць, сур'ёзнасьць штодзённай соцыялістычнай будоўлі перанесена ў сьцены зьезду. Ад таго так будзённа, так дзелавіта, так звычайна, без стракатасьці праходзіць зьезд.

Ів. Барашка.

Разьвіталіся з сахой і бяскорміцай

Усебеларуская пераклічка вопытам

Слова мае Бабруйская Комсамолія

„Купляць не пугач, а барану"

(Бёрдаўская ячэйка ЛКСМБ, Клічаўскага раёну).

Ячэйка, распрацоўваючы конкрэтныя жыцьцёвыя пытаньні па гаспадарчай працы, паставіла мэтай прыцягненьня да іх практычнага вырашэньня усіх комсамольцаў і усё насельніцтва вёскі. Пры вырашэньні таго ці іншага пытаньня ячэйка прыдае яму масавы характар: на бюро намячаецца конкрэтны плян правядзеньня мерапрыемства, пераносіцца на сход ячэйкі, даюцца спэцыяльныя заданьні комсамольцам, як праводзіць гэтыя мерапрыемствы сярод насельніцтва. Такая пастаноўка пытаньня дае рэальныя вынікі.

Вось некалькі прыкладаў з вопыту гаспадарчай працы гэтай ячэйкі:

У 1926 годзе у зьвязку з пабудовай школы ў вёсцы, ячэйка распрацавала гэтае пытаньне ў сябе. Як здабыць лесу, каменьняў? Пастанавілі: «усім комсамольцам выехаць на працу раней астатніх грамадзян». З коньмі комсамольцы выехалі першымі. На іх прыкладу пацягнулася і насельніцтва. Было прывезена з лесу больш чым тысяча бярвеньняў і каменьняў для фундаманту школы. Гэта ўскорыла пабудову школы. На сходзе ячэйкі комсамолец Якімавец высунуў пытаньне: Вось кавалачак зямлі—палянка, якую лесьнік закідаў гальлём, пустуе і нічога не дае рэальнага. Ці-ж мы ня можам яе скарыстаць для справы? Ячэйка, распрацаваўшы пытаньне пастанавіла хадатайнічаць перад сельсаветам аб тым, каб убраць гэтае гальлё і скарыстаць зямлю. Зямля была скарыстана пад сяўбу і прынесла вялікую карысьць.

На ініцыятыве комсамольцаў сумесна з сельсаветам у 1926 годзе было закуплена 2 саламарэзкі.

Ячэйка дае конкрэтныя заданьні кожнаму комсамольцу б практычным удзеле яго ў сельскай гаспадарцы.

Ячэйка выносіць прапанову: «лічыць, **што ў сваёй гаспадарцы Юркавец вядзе сябе няпрыкладна, непакомсамольскі. На заробленыя грошы купляе непатрэбныя для гаспадаркі прылады. Прапанаваць яму быць прыкладным і не купляць «пугачоў», калі для сельскай гаспадаркі патрэбна барана».**

Разьбіраючы пытаньне аб непрыкладнасьці аднаго комсамольца на сенажаці, ячэйка выносіць пастанову: лічыць ненормальным ненрыкладнасьць яго на касьбе сенажаці: кінуў бацьку касіць на дрэнным кавалку сенажаці, а сам перашоў касіць на больш роўны, больш лёгкі кавалак. Прапанаваць яму ў далейшым гэтага не рабіць.

Узімку ячэйка на сваім сходзе вынесла прапанову:

«Кожнаму комсамольцу ў сваёй гаспадарцы зрабіць кармушкі».

У выніку 14 комсамольцаў зрабілі ў сваіх гаспадарках кармушкі. Убачыўшы, што гэтая справа добрая, насьледвала за імі і насельніцтва.

На вёсцы было зроблена 93 кармушкі.

Праз сельсавет гэтае пытаньне ставілася на сходзе. Сяляне выказаліся, што кармушкі—справа добрая.

У лістападзе месяцы 1926 году на бюро і сходзе ячэйкі было пастаўлена пытаньне аб неабходнасьці направіць напрушаныя масты. Гэтую справу правілі праз сельсавет на сходзе насельніцтва. Комсамольцы сумесна з усім насельніцтвам гэтыя два масты адрамантавалі.

У зьвязку з пачаткам працы вясеньняй пасяўной кампаніі ячэйкай ужо намячаюцца конкрэтныя мерапрыемствы.

Прадстаўніку ў Земкамісію пры сельсавеце тав. **Солатну Івасю** дадзена заданьне паставіць пытаньне у КСД (камітэце сялянскай дапамогі), зрабіць вучот бедняты і ўмоў з мэтай аказаньня ім у гужавой і іншай дапамозе ў апрацоўцы іх зямлі.

Ячэйка вывучае пытаньне аб тым, наколькі комсамольскія двары падрыхтаваны да вясеньняй пасяўной кампаніі. Заслухаўшы даклад т. **Юркаўца Міхася**, у якога няма калёс і плуга, ячэйка пастанавіла: **«Прапанаваць Юркаўцу дагаварыцца з мэтай наконт атрыманьня крэдыту і сваечасова закупіць для гаспадаркі плуг і калёсы».**

Такая практычная карысная праца, безумоўна, стварыла аўтарытэт ячэйцы і мы бачым, што пры кампаніі перавыбараў сельсаветаў **большая колькасьць комсамольцаў абрана ў склад сельсаветаў і на кіруючую працу.**

М. Х.

Коопэраваліся за лік мерцьвякоў.

Альбянская ячэйка ЛКСМБ, Стрэшынскага раёну.

На сваім сходзе ячэйка высунула пытаньне аб тым, што пустуючы кавалак зямлі, стары могілкі ня прыносіць ніякай карысьці. На агульным сходзе ўсебакова практычна абмеркаваўшы гэтае пытаньне, перанесьлі яго на агульны сход сялян. Спачатку сяляне, як быццам, не хацелі рашаць гэтай справы, нават некаторыя выказаліся: „Як гэта на касьцёх дзядоў сеяць", а потым згадзіліся з прапановай ячэйкі. Ячэйка комсамолу сумесна з сельсаветам практычна ўзяліся за справу: Сельсавет адпусьціў насеньня бульбы і комсамольцы засеялі гэты кавалак зямлі бульбай. Сабраўшы ураджай яго прадалі, выручылі 41 руб, якія былі перададзены ў сельсавет у фонд для коопэрыраваньня бедняты.

На сваёй гаспадарцы

Нарада комсамольцаў — самастойных гаспадароў Рагачэўскага раёну.

13-14 сакавіка мы правадзілі нараду самастойных гаспадароў і культурнікаў у **сельска-гаспадарчай вопытнай станцыі Турск.** На нараду зьявілася 27 чалавек (з іх па сацыяльнаму становішчу: беднякоў—19 чал., серадпякоў—7 і адзін жыве ў арцелі).

Новыя будаўнікі вёскі

Выступілі комсамольцы, апавядалі як вядуць свае гаспадаркі.

Сам пачаў весьці гаспадарку з 1921 г. —кажа Рычага, з вёскі Вітлін, Паболаўскага сельсавету. зьвязаўся з аграномам, а таксама з адным хутаранінам—вопытным гаспадаром.

Пачаў сеяць культурныя травы:—клевер, сарадэлу, сеяў лубін на насеньне, засеяў 24 ф., атрымаў ураджай 8 п. 16 ф.

Удабрыў капусту попелам (3 кв. саж.), вырасьціў гарбузы весам па 39 ф., **турнэпс па 14-15 ф., буракі—па 13-14 ф.** Зрабіў уцяпленьне **двара для жывёлы з заходняга** і северпага боку.

Мая гаспадарка бядняцкая.—кажа Анісаў з вёскі Збарава але-ж я жадаю паказаць, што і бядняцкую гаспадарку магчыма павесьці культурна.

У 1926 годзе рэдакцыя мне паслала насеньне буракоў.—Я пасеяў 30 кв. саж. і атрымаў 30 п. Вясною 26 г. заклаў вопытны вучастак з пасевам турнэпсу на няўгноенай зямлі.

Калі я сеяў карапьлоды, **старыя «казалі»**: «усё роўна нічога ня будзе», а пасьля зьняцьця ўраджаю ўжо казалі: **«у будучы год яшчэ трэба будзе пасеяць».** Улетку я падвазіў мох у хлеў—навоз я атрымаў з яго добры.

Зьяўляюся сябром спажывецкай і сельска-гаспадарчай коопэрацыі.

На дакладам комсамольцаў гаспадароў рабілі садаклады агрономы, выступала шмат таварышоў.

Што нам рабіць далей

На пытаньню аб вясеньняй пасяўной кампаніі, нарада пастанавіла каб: абавязкова на сваіх гаспадарках ачысьціць і пратравіць пасяўное насеньне, пасеяць яравую культуру, зрабіць раньнюю ўспашку паравога поля, палепшыць пароды жывёлы. Нарада вынесла пастанову аб 100% коопэрыраваньні комсамольцаў—самастойных гаспадароў.

— Трэба ўзяць ініцыятыву па організацыі розных сельска-гаспадарчых аб'яднаньняў у дапамогу бедняце.

Намецілі таксама гаспадаркі 9 таварышоў, дзе будуць заложаны вопытна-паказальныя вучасткі па пасеву сэрадэлі, лубіну, карапьлодаў і г. д.

Усіх самастойных гаспадароў і культурнікаў прымацавалі да агрономаў. Двум таварышом даручылі зьвязацца з сельска-гаспадарчай лябараторыяй пры рэдакцыі газ. «Беднота».

З асаблівай увагай нарада слухала даклад кіраўніка сельска-гаспадарчай вопытнай станцыі.

У гасьцёх у кароў і сьвіней.

Пасьля дзелавой часткі, нарада цалкам пашла аглядаць двор для жывёлы, малочную справу, трактар, крахмальны завод і іншае.

Зашлі ў двор для жывёлы. У хлеве цёпла, дах зроблены з саломы і гліны. Вось гэты дах вельмі зацікавіў хлапцоў. Было чутно: «Прыеду дамоў,—зраблю такі дах».

Корм даюць па норме, у выніку чаго некаторыя каровы даюць 2 пуды малака ў дзень. Ёсьць тут і ангельскія пароды кароў і простых, сялянскія. Апошнія пры правільным корме даюць па пуду (і болей) малака у дзень.

Пашлі да сьвіней. Сьвіньні тут жывуць добра, кожная мае асобную камору.

Зашоў «сьвінар», узяў парасё. Бачуць хлапцы: сьвіньня стаіць радам і маўчыць.

— Каб гэта была дома,—дык хіба сьвіньня маўчала?—Зьдзівіліся ўсе.

Кіраўнік паясьніў; што «сьвінар»—самы галоўны «кіраўнік» сьвіней. Ён іх добра дагаядае і таму яго сьвіньні «ўважаюць».

Прашоўшы далей,—убачылі кабанчыкаў іоркшырскай пароды і калі ўведалі, што яны прадаюцца,—некаторыя хлапцы падалі заявы на пакупку.

Адзін крычаў: «мне двое», другі «мне трое» і там-жа, на месцы было закуплена 16 штук.

Наогул,—нарада сябе апраўдала, асабліва тым, што была праведзена на вопытнай станцыі.

Была прынята пастанова: у чэрвені месяцы правесьці масавую экскурсыю сялянскай моладзі на вопытную станцыю. І ў восень організаваць конкурс на лепшага комсамольца-гаспадара.

Е. Шоламаў.

Папярэдзьце абвал!

Рэдакцыя газэты «Чырвоная Зьмена» тэрміновай поштай атрымала карэспондэнцыю ад свайго юнкора Мозата, у якой ён піша:

«У нас на крамнёва драбільным заводзе у Прапойску (Магілеўская акруга) вельмі кепска пастаўлена справа аховы працы. Небясьпека пагражае рабочаму на кожным кроку.

Завод наш двухпавярховы. На другім паверсе навалена некальні сот пудоў дробленага крэмня у мяшкох. Цяжар вялічэзны. Апоры не падзейныя.

З хвіліны на хвіліну чакаем абвалу, які пагражае сьмерцю і калечаньнем не аднаму рабочаму.

Наконт гэтай справы рабочыя заяўлялі саюзу, але да гэтых часоў нічога ня робіцца.

* *

Рэдакцыя газэты **«Чырвоная Зьмена»** зьвяртаецца у профсаюз будаўнічых рабочых з просьбай тэрмінова абсьледваць паказаную у карэспондэнцыі справу і прыняць належныя захады, да папярэджаньня абвалу.

Рэдакцыя **«Чырвонай Зьмены»**.

ТАВАРЫ ПАВІННЫ ПАДЗЯШАВЕЦЬ!

Рацыяналізуем апарат— зьнізім цэны

Што мае на мэце зрабіць ЦРК?

Мы ня мысьлім сабе кампанію па зьніжэньню цан, без скарачэньня штатаў, пакладных выдаткаў і наогул рацыяналізацыі гандлёвага апарату. Усім зразумела, што толькі тая вытворчая і гандлёвая установа будзе мець больш посьпехаў у галіне зьніжэньня цан, чым больш яна рацыяналізуе і упарадкуе свой апарат, зьвядзе да мінімуму усе накладныя выдаткі.

Што прадпрыняў у мэтах рацыяналізацыі Менскі Цэрабкоп?—Аб гэтым наш супрацоўнік меў гутарку загадчыкам організацыйнага аддзелу МЦРК, тав. **Гравітам.**

Пачнем са скарачэньня штатаў.

Апарат праўленьня ЦРК нядаўна скарочан на 14 чалавек. Апарат-жа нізавой коопэратыўнай сеткі (магазынаў і крам) абсолютна узрос на 1 проц., у параўнаньні з мінулым годам, але адносна зьменшыўся. Справа ў тым, што селетні МЦРК узрос на 31 проц., у той час, як штаты ўзрасьлі не больш чым на 1 проц. Павялічэньне штату цалкам пайшло за кошт пашырэньня нізавой коопэрацыйнай сеткі, бо у гэтым годзе адчынен цэлы шэраг новых магазынаў, крам, ларкоў і г. д.

У адносінах да агульнага звароту **выдаткі на ўтрыманьне штатаў скараціліся.** Аб гэтым сьведчаць наступныя лічбы: яшчэ ў кастрычніку месяцы 1926 году штаты зьядалі кожны месяц па 36 тысяч руб., а зараз—29 тысяч.

Скараціліся да мінімуму выдаткі на паездкі, камандыроўкі супрацоўнікаў. Калі у мінулым годзе на камандыроўкі трацілася 0,17 проц. усяго звароту, дык сёлета толькі—0,08 проц.

Быў праведзен шэраг **вытворчых нарад,** спэцыяльна **прысьвечаных пытаньням рацыяналізацыі.** Прынят цэлы шэраг мер, каб зрабіць апарат ЦРК, як цэнтральны, гэтак і нізавы, больш рухавым і гнуткім.

Безумоўна, што апарат Менцэрабкопу і пастаноўку гандлёвай справы ў ім яшчэ далёка нельга лічыць ідэальнымі. Ня ўсе нашы супрацоўнікі дастаткова добрасумленна адносяцца да коопэратыўнай маёмасьці, сочаць за дабраякасьнасьцю тавараў, каб апошнія не псаваліся і г. д. **Трапляюцца нават выпадкі «ўтрускі».**

З падобнымі зьявішчамі мы вялі і будзем весьці барацьбу.

Яшчэ адным вялізарным злом, якое нам да гэтага часу не ўдалося зьнішчыць зьяўляецца так званыя

коопэратыўныя „хвасты",

якія наглядаюцца амаль у кожнай краме. У гэтых «хвастох» мы бачым довад таго, што спажывец ідзе ахвотней да нас, чым да прыватніка.

Чым тлумачацца **«хвасты»** у коопэратывах? Недастатковым пашырэньнем коопэратыўнай сеткі, абмежаванай плошчай нашых крам і магазынаў, адсутнасьцю тэхнічных прыстасаваньняў, якія-б скарацілі працэс выдачы тавару (мэханічныя вагі і г. д.) і часткова, параўнаўча абмежаваным штатам супрацоўнікаў у некаторых крамах. Нашы прадаўцы вельмі загружаны.

Барацьбу з чаргамі МЦРК апавясьціў і змагаецца, шляхам зьнішчэньня вышэйпамянёных прычын спрыяючых разьвіцьцю «хвастоў».

Досыць шмат грошай зьядае у нас

транспарт.

Тавары, паступаючыя па чыгунцы на Менскую станцыю, спачатку развозяцца па складах, а пасьля, ужо з апошніх, па крамах. Адной з сваіх чарговых задач, **МЦРК** лічыць пабудову на станцыі свайго коопэратыўнага складу, з якіх тавар паступаў бы непасрэдна у крамы. Гэта, па прыблізных падліках дало бы нам **звыш 30 тысяч рублёў у год экономіі.**

Далей належыць урэгуляваць пытаньне з асортымэнтам тавараў. Часта здараюцца выпадкі, калі той ці іншы тавар адсутнічае у коопэратыве, і адначасова маецца у дастатковым разьмеры у прыватніка. Зразумела, што прыватны гандляр карыстаецца гэтым і літаральна лупіць скуру з спажыўца. **Трэба дабіцца, каб на нашых складах ня адчувалася недахопу у самых разнастойных тавараў.**

* *

Вось асноўныя дасягненьні і недахопы МЦРК у галіне рацыяналізацыі. Трэба, каб сьвядомы пайшчык паставіў сабе задачай дапамагчы праўленьню ЦРК выжыць **адзначаныя недахопы.**

З—р.

Што знача капейка?

Робіцца нешта дзіўнае. Заходжу у краму ТПО (чыгуначнае спажывецкае таварыства). Пытаюся колькі каштуе фунт грачнёвай крупы—18 кап. чую адказ. Два крокі—крама МЦРК.— А колькі — крупа?

— 19 кап.—Як, кажу, калі побач—18, а ў вас—19.—Прыкашчык, лётаючы з кута ў кут, бегла адказаў.

— Што знача капейка!..

Я ішоў да хаты і дарогаю вылічыў, колькі будзе рублёў з такіх капеек, калі кожны рабочы чыгункі (а іх 12 тысяч) купіць адно кіло грачнёвай крупы ў **МЦРК.**— А ну, чытач, падлічы?

Некалькі недарэчнасьцяў:

Крама ТПО № 7 заўжды зачынена «Рэжым экономіі»,—кажуць рабочыя.

Крама МЦРК № 21 ня мае гарбаты асьмушкамі, а толькі чвэрткамі. На аснове гэтага пайшчык ідзе да прыватнага гандляра і плоціць на 8 кап. даражэй.

Магазын мануфактуры ТПО № ... Купляю боты. Малады прыкашчык комсамолец паказвае боты, на якіх крыху падгніла вушка. Я паказваю яму брак.

— Ну, таварыш, адказвае нездаволены прыкашчык, ці-ж па вушцы хадзіць будзеце?

Прыватнік—вінавайца высокіх цэн

У газэце „Ч. З." была заметка аб тым, што ў кіно „Культура" цэны надта высокія. Ня нізкія яны ў другіх кіно і тэатрах. Так, напрыклад, у Белдзяржтэатру, бутэрброд каштуе 10 капеек, піражнае—12 кап., гарбата—10 к. і г. д. Трэба ўлічваць што ў тэатр ідзе рабочы, студэнт і г. д., які не можа плаціць такія цэны. І так, мы бы прапанавалі у гэтым сэзоне здаць буфэт МЦРК, а не прыватнаму гандляру. А то ён лупіць скуру з усіх прапаўнікоў тэатру. У кіно „Чырвоная Зорка" заняўся нейкі гандляр, які не прызнае зьніжэньня. Паміж тым у кіно „Пролетары" цэны нявысокія і нават не адрозьніваюцца ад коопэрацыйных.

Г.

Чацьверагоднік, рыхтуйся!

У сярэдзіне мая ў тэрдывізіях Беларускага Ваеннага Вокругу пачнуцца зборы пераменьнікаў—навабранцаў 1904 году нараджэньня.

Пераменьнік за падрыхтоўку да збору.

Зьявімся ў тэрмін на зборы!

Увосені мінулага году частка моладзі, нараджэньня 1904 году, была прызначана для праходжаньня службы ў пераменным складзе тэрытарыяльных войск.

Равесьнікі гэтай часткі моладзі, прынятыя ў кадравы склад Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, ужо каля 5 месяцаў знаходзяцца ў шэрагах арміі, аказваючы значныя посьпехі ў справе ваеннай вучобы. А залічаныя ў пераменны склад тэрчасьцей да гэтага часу прадаўжаюць заставацца ў сябе дома.

Прыкладна, у маі месяцы Чырвоная Армія будзе прызываць у свае шэрагі на тры месяцы тых, хто залічаны ў пераменны склад тэрытарыяльных часьцей для праходжаньня ваеннай вучобы.

Дабіцца посьпехаў у ваеннай вучобе ў працягу такога кароткага тэрміну абучэньня можна ў тым выпадку, калі з боку моладзі будуць праяўлены старанныя і сумленныя адносіны да службы.

У гэты час моладзь павінна атрымаць ваенныя веды, роўныя тым ведам, якія атрыманы іх равесьнікамі на працягу пяці месяцаў у кадравым складзе. Трэба навучыцца добра уладаць аружжам, ведаць, як ім дзейнічаць у баявых абставінах, умець маскіравацца, прыстасоўвацца да мясцовасьці, абараняцца ад газаў—словам выконваць свае задачы ў складзе ваеннай машыне.

Вось чаму рабоча-сялянскай моладзі трэба зараней падрыхтавацца да тэрзбору і азнаёміцца з праграмай абучэньня.

У часе абучэньня прыцягнутая моладзь забясьпечваецца абмундыраваньнем і харчаваньнем. Залічаная ў пераменны склад моладзь карыстаецца ўстаноўленымі льготамі, прычым рабочая і служачая частка моладзі на час трохмесячнага абучэньня захоўвае за сабою месца па працы і службе, а перад уходам на абучэньне атрымоўвае двухтыднёвае пасобія. Сялянская частка моладзі карыстаецца адсярочкай па сельска-гаспадарчаму падатку на адзін месяц.

Як танк у баі пракладае дарогу пяхоце.

З боку пераменьнікаў—сялян звычайна бываюць скаргі, што абучэньне адрывае іх ад палявых работ. Але кожны селянін павінен уразумець, што толькі летам можна поўнасьцю выкарыстаць для ваеннай вучобы шырокія палі і доўгія дні. Для правядзеньня-ж абучэньня зімою няма ў дастатковай колькасьці цёплых казарм, дні кароткія і занаткі ў полі праводзіць вельмі цяжка. Праходжаньне вайсковай службы ў тэрчасьцях усё-ж куды лягчэй і выгадней, чым служба у кадравым складзе, калі чырвонаармеец адцягваецца ад сваёй гаспадаркі на два гады, гэта значыць прапушчае два сэзоны на палявых работах цалкам.

Але з кожным годам такіх скаргаў сустракаецца усё менш. І мы упэўнены, што моладзь на абучэньне зьявіцца поўнасьцю і пасьпешна правядзе ваеннае абучэньне.

Смародзінаў.

Сельсаветы і зборы навабранцаў.

Практыка мінулых гадоў паказала, што нізавыя органы ўлады (райвыканкомы, сельсаветы) зачастую няўважліва адносяцца да падрыхтоўчай працы па зборам пераменьнікаў, не высьняюць дакладна, дзе знаходзіцца той ці іншы пераменьнік і гэтым выклікаюць лішнюю перапіску. У адной з дывізый нашага вокругу ў мінулым годзе пасьля неаднакратных затрабаваньняў штабу дывізыі сельсавету, дзе знаходзіцца два пераменьнікі, якія не зьявіліся на збор, прышлося паслаць двух чырвонаармейцаў, каб прывесьці незьявіўшыхся пад канвоем. Калі чырвонаармейцы прыбылі ў вёску, дык выявілася, што гэтых пераменьнікаў даўно ўжо у весцы няма, выехалі яны ў другую губэрню, а сельсавет аб гэтым своечасова не папярэдзіў і з вучоту яны не былі зьняты.

Многа можна было-б прывесьці падобных здарэньняў. Каб выжыць іх у далейшым, сельсаветы павінны зараз прарабіць наступную працу:

Цяпер-жа выявіць, дзе знаходзяцца пераменьнікі, залічаныя ў тэрчасьці з іх вёскі.

Калі будзе атрыманы загад аб зборы, безадкладна папярэдзіць аб тэрмінах і месцы яўкі усіх сваіх пераменьнікаў.

Праца гэтая вельмі простая. Але калі мы яе не выканаем, дык гэта сарве ва многім посьпех надыходзячага збору.

Праца ячэек павінна будзе быць накіравана па наступных галінах: растлумачэньне на агульных сходах ячэек задач вайсковай працы, разьвіцьцё гурткоў вайсковых ведаў на заводах, прадпрыемствах, пры установах, на вёсцы. Там, дзе магчыма, трэба будзе ўтвараць гурткі санітарных ведаў, арганізоўваць ціры, абсталёўваць вайсковыя куткі і праводзіць падпіску на вайсковую літаратуру.

Акрамя гэтага, ячэйкі комсамолу павінны зьвярнуць увагу на паляпшэньне працы да сатаварыству з вайсковымі комсамольскімі групамі, усякімі мерамі садзейнічаць дапрызыўнай падрыхтоўцы і працы дапрызыўнага пункту.

Нарада ваенпрацаўнікоў

Ляхаўскі РК ЛКСМБ аб'яўляе, што у суботу 16 красавіка а 5 гадз. увечары адбудзецца нарада ваенпрацаўнікоў і апоргаў ячэек сумесна з апоргамі групы ЛКСМБ вайсковых сатаварыскіх частак Ляхаўскага раёну.

Ваенпрацаўнікі і апоргі ячэек ад саюзнага дню вызваляюцца.

Ляхаўскі РК ЛКСМБ.

На балотах заквітнеюць нівы.

Дзе рос дзікі мох, гадаваліся ваўкі—там будзе расьці капуста, караньплоды, збажына.

Калі ў вёсцы зьнішчыцца беспрацоўе?

У межах Савецкай рэспублікі Беларусі маецца сотні тысяч няпрыгоднай, нескарыстанай зямлі: балота, забалочаныя сенажаці. Гэта прыводзіць да перасяленьня сялянства ў другія рэспублікі, бо на месцы не скарыстоўваецца уся рабочая сіла. Гэта таксама зьяўляецца і крыніцаю безрабоціцы ў весцы.

З балотамі трэба весьці рашучую барацьбу. Гэта барацьба называецца меліорацыяй. Поўнае палепшаньне зямлі, сельскай гаспадаркі, арашэньне, асушка мясцовасьці пры дапамозе канаў, труб ці прасьвердленых скважын для зьнішчэньня падглебавай вады, барацьба з растучымі ямамі, падвозка зямлі, дабываньне торфу, агнітрывалае будаўніцтва і наогул пашырэньне дабрабыту вёскі—вось што такое меліорацыя.

Ну, а хіба можа кожны селянін ў паасобку справіцца з такімі цяжкімі і складнымі задачамі? Бязумоўна, не. Гэта можна зрабіць толькі колектывам. Сяляне павінны праводзіць меліорацыю агульнымі сіламі. Для гэтага трэба ўтвараць коопэрацыйныя организацыі па асушцы балот.

Толькі колектывам можна перамагчы балоты. Тым хутчэй будзе разгортвацца паляпшаньне нашай сельскай гаспадаркі, чым больш будзе настаяных меліорацыйных таварыстваў.

Вясковай моладзі, асабліва, комсамольцам, трэба добра зразумець карысьць і неабходнасьць асушкі балот і сваім асабістым прыкладам прыцягнуць да гэтай справы усё насельніцтва вёскі.

Комсамолец.

60 дзесяцін адваявалі!

(Вёска Наваганцавічы, Барысаўская акруга).

У нашай весцы два гады таму назад утварылася меліорацыйнае таварыства. **За гэты час ім ужо многа зроблена карыснага.**

Каля вёскі мелася гразнае балота, на якім нельга было нават і кароў пасьвіць, бо рос толькі адзін дзікі мох. **Таварыства ўзялося і асушыла 60 дзесяцін балота.** Есьць думка: на асушаным кавалку у гэтым годзе наладзіць **паказальны вучастак, каб навочна паказаць сялянству карысьць меліорацыі, а потым перадаць беднейшаму сялянству для карыстаньня.**

Шабан.

Пабольшае зямлі

(Рудзенскі сельсавет, Менская акруга).

На тэрыторыі Рудзенскага сельсавету ёсьць шмат балотаў, якія, вядома, карысьці не даюць, а толькі прыносяць шкоду. Шмат у іх водзіцца ваўкоў, ад якіх няма цэлае лета ратунку. У мінулым годзе, па рудзенскім сельсавеце організавалася 2 тарфяныя таварыствы, якія думалі летам узяцца за працу, але думкі думкамі і засталіся. Толькі сябры т-ства ў Рудзенску трохі накапалі дзеля сябе торфу.

Сёлета за гэту справу ўзяўся сельсавет.

На вёсках праводзяцца гутаркі аб організацыі меліорацыйных таварыстваў, і вынікі ёсьць. Амаль ня ў кожнай весцы сельсавету запісалася ў таварыства 30—50 чалавек. У хуткім часе прыступім да працы.

Сяляне рады, што балоты пачнуць даваць ім многа карысьці. **Ул. Суніца.**

„Чортава балотца“

(Малюнак).

Ляжыць яно якраз пры шляху, які ідзе на беразе канавы, па якой вада з сенажаці сьцякае ў раку.

Як толькі растане сьнег і на купінках «чортава балотца» заблішчыць чараназаловец, сяляне з Жалудоў выпускаюць сваіх кароў туды на пашу. Але як карова залезе на сярэдзіну балота, дык назад прыходзіцца на баку выцягваць: гразь і твань такая. Былі выпадкі, што жывёла тапілася.

У Жалудох ёсьць комсамольская ячэйка. З ячэйкай трымае сувязь студэнт гідро-тэхнікуму Лось. У адным лісьце ён напамянуў хлапцам аб асушцы «Чортава балотца». Паставілі пытаньне на ячэйцы. Пагаварылі і ухвалілі:

„Чортава балотца“ асушыць.

Аб гэтым паведамілі і студэнта Гідротэхнікуму тав. Лося. Ён дагаварыўся з настаўнікам тэхнікам і вясною прыехалі ў Жалуды.

К дню прыезду Жалудоўская ячэйка падрыхтавалася да пракапаньня канавы на спуску вады з «Чортава балотца».

Тэхнік вызначыў месца для канавы. Справай гэтай зацікавіліся і ўсе сяляне вёскі. Цяпер кожную нядзельку Жалудзяне працуюць над пракапаньнем канавы.

Першага мая будзе урачыстае адчыненьне канавы і закладка далейшай працы па меліорацыі «Чортава балотца».

Гарошын.

„Цішэй едзеш—далей будзеш“.

З хуткасьцю чарвяка

Ш-ша, хлопцы, гідротэхнік-землямер да нас едзе... балота асушаць будзем!

Супроць налётаў, бандытаў, правакатараў!

Чым выкліканы правакацыйныя дзеі мілітарыстых

Самі сабе рыюць яму.

Увага ўсяго сьвету, а таксама і працоўных СССР зараз асабліва прыкованы да Кітаю, бо апроч перамог Кітайскай рэволюцыі, там адбываюцца падзеі, якія маюць сусьветнае значэньне. Наскок на наша поўнамоцнае прадстаўніцтва ў Пекіне Чжан-Цзо-Лінаўскай салдатні і паліцыі з дазволу дыплёматычнага корпуса, вобыскі ў савецкіх установах у Цянь-Цзіне і, нарэшце, блёкада нашага консульства у Шанхаі паліцыяй міжнароднага кварталу—усе гэтыя падзеі, якія павінны выклікаць вялікую настарожанасьць усіх працоўных Савецкага Саюзу.

Чым выкліканы гэтыя абураючыя правакацыйныя дзеі кітайскіх мілітарыстаў і сусьветнага імпэрыялізму?

Іх панікай, трывогай за сваю уладу у Кітаі.

Перамога нацыянальнай арміі і паўстаньне шанхайскіх рабочых паказалі, што ў адкрытых бойках кітайскія мілітарысты ня здолеюць перамагчы народна-рэволюцыйны рух кітайскіх мас і што надзеі сусьветнага імпэрыялізму на кітайскую белагвардзейшчыну дарэмныя. Прасоўваньне нацыянальнай арміі на Поўнач у кірунку к Пекіну абяцае яму лёс Шанхая, а Чжан-Цзо-Ліну—удзел Сун-Чуан-Фана і Чжан-Цзун-Чана,—гэта значыць поўны разгром.

Разам з тым, умацненьне левага крыла Гоміндану, яго апошні пленум, зварот яго выпрабаванага правадыра Ван-Цін-Вея супольна выпушчанае Гоміндана і кітайскай компартыяй адозвы—паказалі, што стаўка імпэрыялістых на правае крыло Гоміндана, на яго раскол, на выганьне комуністаў з Гоміндана біта...

А для міравой буржуазіі уся кітайская рэволюцыя гэта—вынікі працы комуністых і Масквы. І таму неабходна тэрмінова ужыць рашучыя меры супроць «агітатараў», супроць Масквы. Пачаткам такой рашучай барацьбы, дзе ўсе сродкі добрыя, дзе парушаюцца элементарныя нормы міжнароднага права, і зьяўляюцца ўсе гэтыя напады, наскокі.

Чаго хацелі дасягнуць організатары гэтых наскокаў—Чжан-Цзо-Лін і ангельскія імпэрыялісты, якія хаваюцца то за галяндскім паслом, то за французскім, то за амэрыканскім?

Савецкае пасольства у Шанхаі.

Раней за усё Чжан-Цзо-Лін разьлічваў сваім нападам нанесьці сьмяротельны удар комуністычнай партыі і Гоміндану. Сапраўды, яму ўдалося захапіць у свае лапы аднаго з правадыроў кітайскай компартыі Лі-Тай-Чао, але можна сказаць з упэўненасьцю, што нават страта гэтакага правадыра не паслабіць рэволюцыйную працу кітайскай компартыі, сіла якой—у пролетарскіх масах, высоўваючых у працэсе рэволюцыі дзесяткі правадыроў.

Затым імпэрыялістым патрэбны былі «доказы», «дакумэнты» таго, што Савецкі ўрад вядзе ў Кітаі рэволюцыйную агітацыю супроць Англіі. І цяпер, ангельскія міністры напэўне будуць казыраць у парляманце «знойдзенымі дакумэнтамі», якія правакатарамі будуць зроблены і пужаць гэтым эўропэйскага абывацеля.

Але пасьля «зіноўеўскіх лістоў» і розных іншых выкрываньняў фальшывых падробленых «дакумэнтаў», вельмі добра вядомая роля ангельскіх фальшывамаватчыкаў, каб новыя «дакумэнты» маглі зрабіць большае ўражаньне. Ва усякім выпадку працоўныя Захаду ім не павераць.

Але самая галоўная мэта усіх гэтых нападаў гэта—спроба прымусіць нашых прадстаўнікоў выехаць з Пекіну і іншых гарадоў і справакаваць узброеннае выступленьне з боку СССР супроць Кітая.

Сапраўды, пасьля такога парушэньня міжнародных законаў, звычайна вынікае ад'езд пасла,—абвяшчэньне вайны. Так робіцца у далікатнай буржуазнай міжнароднай гразадзе.

Але на гэтую правакацыю Савецкі ўрад ня пойдзе. Працоўныя СССР добра ведаюць, што напад на нашыя прадстаўніцтвы зрабіў не кітайскі народ, а тыя, з кім кітайскі народ сам змагаецца. Ні бандыт Чжан-Цзо-Лін, ні ангельскія правакатары ня могуць нас зьняважыць і зьменшыць аўтарытэт Савецкага Саюзу ў вачох працоўных Кітаю і рабочых Захаду. Наадварот, стрыманасьць Савецкай ўлады і гатоўнасьць яе прынесьці вялікія ахвяры ў імя захаваньня міру будуць ацэнены. Рабочыя Захаду разумеюць, што ўзброенныя выступленьні ў Кітаі могуць запаліць пажар вайны, які можа захапіць ня толькі Азію, але і Эўропу і Амэрыку.

Ужо зараз мы бачым, якое абурэньне выклікаюць сярод працоўных Англіі, Францыі, Нямеччыны і інш. краін усе гэтыя напады і наскокі. Нават буржуазная грамадзкая думка Эўропы і Амэрыкі устрывожана падзеямі ў Кітаі.

Сваімі нахабнымі, правакацыйнымі дзеямі ангельскі імпэрыялізм ня толькі не нажыве антысавецкага капіталу, але, наадварот, канчаткова выкрые ўсю рабаўнічую політыку ў Кітаі і ўсе свае супроць савецкія змовы, якія зьяўляюцца пагрозай ўсеагульнаму міру.

А што датычыцца расплаты за наскокі, напады, ахвяры, то недалек час, калі і кітайскім імпэрыялістым, і ангельскім імпэрыялістым прыдзецца адказаць за ўсе свае злачынствы, у тым ліку і за напады на нашых таварышоў, перад судом пераможнай кітайскай рэволюцыі.

Мы ўжо маем ноту нашу Народнага Камісару Замежных Спраў адносна наскоку на нашы прадстаўніцтвы. Мы патрабуем:

1) кітайскі ваенны атрад і паліцыя павінны зараз быць выведзенымі з памяшканьняў нашага ваеннага аташэ (прадстаўніка), супрацоўнікаў пасольства і гандлёвага прадстаўніцтва;

2) усе арыштаваныя служачыя савецкага пасольства і савецкіх гаспадарчых устаноў павінны быць безадкладна вызвалены;

3) усе дакумэнты, якія ўзяты ў памяшканьні ваеннага аташэ, павінны быць безадкладна зьвернуты.

У знак протэсту супроць рабункаў пакуль не будуць здаволены ўсе нашы запатрабаваньні, Савецкі ўрад выклікаў свайго пасла ў Кітаі т. Чэрныха, разам са ўсім пасольствам.

Саюз СССР ўвесь час паказаў, што ён хоча міру.

Калі гэтае не разумеюць кітайскія мілітарыстыя, якія знаходзяцца на службе ангельскага імпэрыялізму, дык ім кітайскі рэволюцыйны народ гэтага ўдаўбне ў іх тупыя галовы.

Л. Каплан.

САЮЗНЫЯ НАВІНЫ.

Рыхтаваць моладзь у ВНУ

ЦК ЛКСМБ разаслаў усім акругкомам комсамолу падрабязнае палажэньне аб кароткатэрміновых курсах па падрыхтоўцы рабочай і сялянскай моладзі да паступленьня ў ВНУ і рабфакі БССР.

Да перавыбараў страхкас

ЦК ЛКСМБ сумесна з Галоўсоцстрахам выдаў дырэктыву ўсім акрстрахкасам і акругкомам ЛКСМБ,—аб удзеле комсамолу ў перавыбарчай кампаніі страхкас.

Дырэктыва высоўвае перад акругкомамі наступныя задачы: 1) аказаць садзейнічтва страхавым органам па прывабліваньню ўсёй застрахаванай масы да актыўнага ўдзелу ў справаздачна-перавыбарчай кампаніі. 2) Падвесьці вынікі працы комсамолу у страхорганах і вызначыць далейшыя мерапрыемствы да ўмацненьня і ажыўленьня штодзённага ўдзелу комсамолу ў працы па соцыяльнаму страхаваньню.

Акрамя таго, ЦК ЛКСМБ прапануе ўсім акругкомам прыняць удзел у падрыхтоўчай кампаніі перавыбараў страхкас, уключаючы ў плян правядзеньня кампаніі ўсе пытаньні, зьвязаныя з удзелам комсамолу ў працы па соцыяльнаму страхаваньню.

Вайсковую працу—на ногі!

Бюро Менскага АК ЛКСМБ разаслала усім райкомам комсамолу паказаньні аб паляпшэньні вайсковай працы ў ячэйках.

Першы сялянскі ўнівэрсытэт.

1 мая г. г. пры Горацкай сельска-гаспадарчай акадэміі адчыняецца першы не толькі ў БССР, але і ва ўсім Саюзе—сялянскі ўнівэрсытэт.

Навуковыя працаўнікі—выкладчыкі акадэміі аднесьліся вельмі прыхільна да ідэі стварэньня гэтага ўнівэрсытэту і згадзіліся выкладаць лекцыі слухачом яго дармова.

Вучэбны плян сялянскага ўнівэрсытэту разьлічаны на 2 гады і прадугледжвае выкладаньне сельска-гаспадарчых прадметаў: землябудаўніцтва, пчалярства, мэліорацыі, садоўніцтва, жывёлаводзтва, агнятрывалага будаўніцтва і г. д. Вучэбнаму пляну наладжаю сельска-гаспадарчы практычны ўхіл.

Акрамя вышэйазначаных прадметаў яшчэ вызначана выкладаньне грамадазнаўства.

Заняткі будуць адбывацца раз у тыдзень—па нядзелям.

Хутка адбудзецца першы набор слухачоў. Ва ўнівэрсытэт будуць прымацца сяляне-беднякі, серадняні і батракі, з адукацыяй не меней школы I ступені.

Ляхаўка дае прыклад

Ляхаўская раённая піонэрарганізацыя за апошні час мае шмат дасягненьняў у сэнсе наладжваньня адпачынку піонэраў і набыцьця імі тэхнічных ведаў.

Організаваны і регулярна працуюць наступныя гурткі ў раённым маштабе: сталяры; пераплётны. «Сіняй блузы» і шумавы оркестр. Цяга дзяцей да гэтых гурткоў—вялікая.

Нядаўна ўтварылася першая ў БССР група піонэраў турыстых, у якую ўвайшло каля 100 чал. дзяцей з атрадаў і школ.

3-га красавіка 22 члена групы турыстых зрабілі першае сваё падарожжа—з Менску ў Барысаў, дзе прабылі 7 дзён.

На далейшы час намечан яшчэ цэлы шэраг падобных экскурсый і падарожжаў па розных мясцовасьцях БССР.

Па прыкладу Ляхаўкі падобныя гурткі і групы організуюцца пры ўсіх астатніх раённых піонэрорганізацыях.

Прыём у ШСМ

Сёлетні прыём у школы сялянскай моладзі распачнецца ў жніўні месяцы.

У кожную школу будзе прынята каля 40 чалавек.

Прымацца ў ШСМ у гэтым годзе будуць толькі тыя вучні, якія скончылі поўнасьцю 4-х гадовую школу. Бяднейшыя вучні, прынятыя ў школы сялянскай моладзі, будуць забясьпечаны стыпэндыямі.

У тры радкі:

○ У Сьміловіцкім раёне Менскай акругі адбылася нарада вясковых музыкантаў.

○ Зямельны фонд БССР складае 535000 дзесяцін.

○ 15 мая г. г. па Беларускай вайсковай акрузе пачынаецца збор пераменьнікаў 1904 году нараджэньня.

○ 300 рублёў адпусьціў Наркам. Ахоны Здароўя на правядзеньне лягернай кампаніі піонэраў у сёлетнім годзе.

○ Прыбытак БССР ад лясной гаспадаркі складае сёлета 21 мільён рублёў.

○ 37 тысяч сялянскіх гаспадарак перасяленцы да гэтага часу ў Беларусі на шматпольле.

○ 17 мільёнаў рублёў будзе каштаваць пабудова Асінаўскай электростанцыі.

○ З 5 па 20 мая праводзіцца ў БССР двухтыднёвік друку.

○ Згодна пастановы ЦБЮП пры ўсіх акруговых бюро ЮП організуюцца габінэты піонэрруху.

○ 200 чалавек будуць сёлета прыняты на рабфакі БССР.

○ Згодна пастановы Наркамасьветы, на організуемых сёлета курсах па перападрыхтоўцы настаўніцтва будуць выкладацца, як спэцыяльны прадмет „пытаньні піонэрскага руху".

ВОРАГ ЖЫВЕ—УЗЯЦЬ ЯГО!

БУДЗЕМ БЯЗЛІТАСНА ЗМАГАЦЦА З БЮРОКРАТЫЗМАМ.

Сёньня пагутарым аб „Камвользбыце" і Белсельсаюзе.

Дзяржаўны магазын ці крамачка для знаёмых?

«Прывабны дзень»

Кожнаму вядома, які існуе ў нас голад на мануфактуру. Цяпьнярджае гэта штодзённае наведваньне нашых мануфактурных магазынаў рабочымі і служачымі.

Наведваньне гэтае прапягваецца некалькі тыдняў, пакуль не наступае жаданы, прывабны для многіх дзень — дзень прыходу мануфактуры з Масквы.

Вестка аб гэтым з хуткасьцю электрычнага току аблятае ўсе кварталы гораду. Аб гэтым даведваецца той рабочы і служачы, які на працягу двух тыдняў штодзённа наведваў мануфактурныя магазыны. Аб гэтым даведваецца таксама і спрытны спэкулянт.

Да мануфактурнага магазыну „Камвольбыту" на Пляцу Волі—доўгая чарга. Тут і жанчыны, якія спрачаюцца паміж сабою, і служачы, які жадае да службы яшчэ паспець атрымаць сабе на касьцюм, і рабфаковец з сумным тварам... З боку прыпыніліся маўклівыя абдумваючыя нешта людзі — відавочна спэкулянты.

Бразгаючы ключамі прыходзіць загадчык, а за ім прыкашчыкі магазыну.

Дзьверы адчынены. Валам хлынуў натоўп у магазын.

Пачалося разьмеркаваньне доўгачаканай мануфактуры.

Тавар адпраўляецца ў вандраваньне

Працуюць у магазыне „Камвольбыту" каля 8 чалавек. Адзін выпісвае ордэр, другі мерыць, трэці атрымоўвае грошы, чацьверты правярае яшчэ раз—ці правільна адмерана і заплочана?—затым пяты упакоўвае, затым... Далей ужо разабрацца цяжка. Як раз, як у бюрократычнай установе. Покуль тавар абходзіць усе гэтыя інстанцыі, ў спажыўца пачынаюць мясьць ногі.

Між тым, мы ведаем, што ў магазынах МЦРК тавар праходзіць толькі 2 інстанцыі (прыкашчыка і касу).

Кантралёр—кажуць у „Камвольбыте"—гэта не наш, яго Дзяржстрах прысьлаў...

— А пэнсію хто яму плоціць?

— Пэнсія наша, але ён з Дзяржстраху...

— Незразумела нешта.

Толькі для знаёмых

Чаргі пры разьмяркоўваньні тавараў—няма. Хто памацней і пахахальней—той прабіраецца хутчэй да прылаўка. Але гэта не заўсёды дапамагае...

— Мы,—кажа загадчык магазынам,—павінны даваць тавар знаёмым. Бо тут мы ведаем напэўна, што яны не перапрададуць.

У гэтым сэнсе быў дадзен загад прыкашчыкам. І справа хутка закіпела. Кожны дае свайму... Былы гандляр ФУКС, які працуе тут у якасьці прыкашчыка, таксама дае сваім знаёмым...

Мануфактурны магазын „Камвольбыт" такім чынам зрабіўся ўстановай, якая забясьпечвае вузкі круг знаёмых. Некаторыя прыкашчыкі дзяляці добра на гэтым „падзаробляюць".

Усё гэта выклікае вялікае абурэньне таварышоў, ня маючых у магазыне знаёмых.

Гвалт, крыкі, лаянка, прыказ „асадзі назад"—усё гэта замешваецца ў які-небудзь „кромешный ад".

Характэрны выпадак: да прылаўку праціскваецца знаёмы комсамолец:

— Дайце мне некалькі мэтраў бумазеі...

— У нас бумазеі няма—агрызнуўся прыкашчык. Нездаволены таварыш адышоў у бок... У гэты-ж момант да прылаўка падышоў нейкі чалавек, якога прыветліва сустрэлі, выцягнулі з-падпрылаўка кавалак бумазеі і паказалі яму. Комсамолец, які раней папрасіў бумазею, заўважыў гэта і запытаўся:

—вось-жа бумазея, а мне вы сказалі, што няма...

— Ладна, ладна супакойцеся, ня крычыце толькі, мы вам хутка ўжо дадзім.

Факт гэты не патрабуе ніякіх тлумачэньняў.

А чым адрозьніваюцца комсамольцы?

І ўсё гэта тады, калі ў магазыне працуюць некалькі комсамольцаў!

Комсамолец цяпер павінен шмат чаго рабіць у галіне рацыяналізацыі апарату. Няўжо комсамольцы, якія працуюць у магазыне, не маглі падумаць над усімі гэтымі брыдамі і ўзяцца за працу па іх зьнішчэньню?

У магазыне „Камвольбыта" няма яшчэ сьвядомых, сумленых адносін да сваёй працы з боку самых комсамольцаў.

Комсамолец Мебель, які працуе там, штохвілінна падбягае к Фукоу і шэпча каму выпісваць у першую чаргу. Шчасьлівічыкамі зьяўляюцца „сваякі" Мебеля.

Калі выкрылі, што адзін комсамолец з абойнай фабрыкі прадаў купленны ім у магазыне тавар, Мебель, ведаўшы аб гэтым, парашыў лепш умаўчаць замест таго, каб паведаміць аб гэтым адпаведныя комсамольскія інстанцыі. Умаўчаў таму, што комсамольцу гэтаму быў прададзен тавар па яго, Мебеля, рэкомэндацыі.

Далей так працягвацца ня можа!

РСІ прыйдзецца тут шмат папрацаваць.

Нельга лічыць цярпімым такое становішча, калі рабочы ці служачы, ня маючы знаёмых у магазыне, ня можа карыстацца таварам.

Неабходна:

— Устанавіць правільны парадак разьмеркаваньня тавараў у магазыне.

— Зьнішчыць там бюрократызм!

Р. Г—в.

КАЧАЙ, КАЧАЙ, ПАКУЛЬ НЯ ВЫПАРАЦЦА!

Гэта што? Гэта—капля...

Бязумоўна, тавары Белсельсаюзу не павінны стаяць пад адкрытым небам. Патрэбен склад.

Але працаўнікам Белсельсаюзу няма часу хадзіць за крэдытам для складу, клапаціцца аб гэтай справе. Навошта? Можна зрабіць куды прасьцей.

І вось, пасьля нявялікіх разважаньняў, Белсельсаюз арандуе ў праўленьня МББ чыгункі парожні склад на станцыі, за які плоціць у залежнасьці ад колькасьці тон комныя дзень.

Можна сабе ўявіць, у якую капеечку абходзілася гэта прыемнасьць! Часта бывала, што Белсельсаюз трымаў свае тавары на складзе па 6 месяцаў. Наогул, па прыблізнаму рахунку, склад каштаваў ні больш-ні менш, як 20 тысяч рублёў у год.

Кіраўнік справамі Белсельсаюзу на маё запытаньне—ці варта было арандаваць у МББ склад—адказаў:

— Не... Гэта зусім не адчувалася ў агульнай суме прыбытку Белсельсаюзу... Гэта што?.. Гэта—капля... Толькі крыху дарагавата...

О, бязумоўна, паважаны кіраўнік справамі Белсельсаюзу быў праў! Што значыць якія небудзь 20 тысяч? Гэта толькі нам здаецца, чорт ведае што! А для Белсельсаюзу, гэта проста—плюнуць і расьцерці...

20 тысяч у год зьядаў склад, шмат каму гэта вочы мазоліла: падымалі пытаньне ў пасьцянгазэце. Спалохалася праўленьне і пашло на другую комбінацыю.

Чаму абавязкова МББ? Можна жыць і з Заходняй чыгункі! Там усё-ж такі дзешавей—бяруць не за колькасьць груза, а з плошчы... Можна зэкономіць некалькі тысяч...

Так і зрабілі. З 1-га красавіка пацягнуліся тавары з МББ на Заходнюю. Як і раней прападалі казённыя тысячы...

А нас цікавіць адно пытаньне: што перашкаджае Белсельсаюзу пабудаваць свой уласны склад? Утрыманьні такога складу каштавала-бы толькі 2 тысячы ў год!

Калі мы гаварылі па гэтаму поваду з загадчыкам опэрацыйнага аддзелу Белсельсаюзу, ён адказаў, што гэта пытаньне, наогул, не падымалася і аб гэтым ніхто не падумаў...

— Але ўсё-ж такі, які ваш погляд?

— Мы, ведаеце, ня ведаем... Гэта яшчэ ня вырашана... трэба пачакаць.

Чакайце, чакайце, дарагія таварышы... Гэта што? Гэта—капля!

Алесь Каліта.

СПРАВЫ ГЛУСКІЯ...

— Бюрократычна грубыя адносіны, частыя адмаўленьні сялянам у састаўленьні заяў; казённае выкананьне даручанай працы—вось чым могуць „пахваліцца" комсамольцы—служачыя гандлёвых і дзяржаўных установ г. Глуску Бабруйскай акругі. Аб гэтых комсамольскіх якасьцях гаварылася на нарадзе, скліканай Глускім райкомам ЛКСМБ.

Удзельнікі нарады—комсамольцы, працуючыя ў гандлёвых і дзяржаўных установах,—шмат гаварылі аб бюрократызме ў савецкіх установах і аб тым, што комсамольцы нічога ня робяць дзеля яго зьнішчэньня.

Так, напрыклад, зусім загрозла яго помраца РВК, у шмат якіх установах адсутнічаюць скрынкі для скарг, у с.-г. кооперацыі пануе страшэнная папяровая валакіта і г. д. А што зрабілі комсамольцы, каб зьнішчыць гэтыя недахопы? Нічога!

Нарада ўскрыла ўсе „гнайнікі", наметціла плян конкрэтнай барацьбы з бюрократызмам і, ў першую чаргу, з бюрократызмам комсамольцаў.

Трэба спадзявацца, што пастановы нарады не застануцца пустым гукам.

М. Я.

„Прачытае свае вершы"...

Літаратурны вечар у Доме Працасьветы

«— Таварышы! Сёньня ў нас першы вечар, у якім прымаюць удзел літаратурныя сілы гораду Менску ўсіх нацыянальнасьцяй. Мэта вечару—азнаёміць нашу моладзь з творамі мясцовых літаратурных груп, як «Маладняк», «Зьвеньня», «Юнгэр Арбэйтэр» і «Перавал».

Такімі словамі адчыніў інтэрнацыянальны літаратурны вечар прадстаўнік бюро юнсэкцыі Дому Працасьветы.

Маладыя працасьветнікі, якія напоўнілі залю, з нецярплівасьцю чакалі выступленьня сваіх поэтаў. Дачакаліся.

Але чаго?

Думалі сустрэць на сцэне Чарота, Александровіча, Дудара і іншых выдатных прадстаўнікоў «Маладняку». Замест іх пачулі імёны, з якімі пераважная большасьць прысутных ня была знаёма (апроч Труса і Гнімовіча).

У выступленьні маладняковцаў яскрава адчувалася непадрыхтаванасьць, пасьпешка жаданьне хутчэй кончыць. Чыталі яны ня лепшыя свае творы, а першыя трапіўшыя пад руку.

— Наша сёньняшнее выступленьне, бязумоўна, не выяўляе твару маладняковскай творчасьці—адзначае т. Якімовіч у сваім выбачэньні перад прысутнымі.

Дружным і падрыхтаваным да выступленьня колектывам паказала сябе літгрупа «Юнгэр Арбэйтэр». Яна прыслала на вечар сваіх здольнейшых прадстаўнікоў, якія з вялікім імпэтам і ўздымам прадэклямавалі лепшыя вершы.

«Юнгэр Арбэйтэрцам» апладыравалі ўсе прысутныя без выключэньня, нават тая частка публікі, якая не разумела аўрэйскай мовы. Бо адчувалася, што яны сапраўды перажываюць тое, аб чым пяюць.

Не пасьпелі «Юнгэр Арбэйтэрцы» асабаніць спэну, як з публікі адлучыліся Пілітовіч, Гольдштэйн, Грышка Лады і Садоўскі—прадстаўнікі групы «Зьвеньня».

Асабліва добрае ўражаньне пакінуў Грышка Лады сваім вершам «Млечный путь».

Зьвеньнеўцы скончылі і вось ужо прысутныя з цікавасьцю слухаюць інформацыю Залётнага аб нова-утварыўшымся «Менскім Перавале».

«Мы вышлі са складу «Зьвеньня», бо разыходзімся з імі ў поглядах на сучасную расійскую літаратуру. Наша група цалкам далучаецца да програмы расійскага літаратурнага аб'яднаньня «Перавал»,—вось чаму мы і прынялі назву апошняга.

Чытаюць свае вершы Грышка Бунтар, Залётны і Нікіфіраў. Выступленьне «перавальцаў» мела значны посьпех.

У канцы адбылося выступленьне хору Белпэдтэхнікуму, які выканаў некалькі популярных народных сьпеваў.

* * *

Вечар, бязумоўна, дасягнуў сваёй асноўнай мэты—даў моладзі ўяўленьне аб творчасьці менскіх літаратурных сіл—беларускіх, аўрэйскіх і расійскіх. Застаецца толькі пашкадаваць, што ў адлічча ад «Маладняка» і «Перавала», «Звеньня» і «Юнгэр Арбэйтэр» не інформіравалі публіку аб становішчы і дзейнасьці сваіх літаратурных груп.

Трэба адзначыць, што ўсе памянёныя літаратурныя організацыі ахвотна згадзіліся выступаць і пайшлі насустрач юнсэкцыі Дому Працасьветы, наладзіўшай вечар.

Вялізную цікавасьць праявілі маладыя працасьветнікі да гэтага вечару. Разыходзіліся поўныя ўражаньняў. З. Г.

Майская экскурсыя

Хто паедзе?

Набліжаецца тэрмін ад'езду з Менску вялікай экскурсыі моладзі на маршруту Менск—Ленінград—Волхаўбуд—Кранштат.

Сярод груды заяў аб жаданьні прыняць удзел у экскурсыі—самыя рознастойныя імёны: тут і рабочы падростак, і вясковы актывіст з якога-небудзь глухога раёну, і студэнтка, і чырвонаармеец... звыш 200 кандыдатаў у экскурсанты!

Ці паеду я?—Гэта пытаньне хвалюе кожнага падаўшага заяву.

У адным з чарговых нумароў газэты «Чырвоная Зьмена» будзе надрукован сьпіс таварышоў, залічаных у экскурсанты.

Сачыце за газэтай!

Організуем вячэрнія ясьлі.

У чацьвер 21-га красавіка, а 6-ай гадзіне ўвечары, ў памяшканьні рэдакцыі газ. «Чырвоная Зьмена» (Комсамольская 25) склікаецца нарада замужніх комсамолак па пытаньню аб організацыі вячэрніх ясьляў.

Запрашаюцца ўсе таварышы, якія цікавяцца гэтым пытаньнем.

Спэктаклі для моладзі.

Рэдакцыя газэты «Чырвоная Зьмена» сумесна з клюбам імя КІМ наладжвае шэраг спэктакляў для моладзі:

16-га красавіка—субота—«Каваль Ваявода».

23-га красавіка—субота—«Над Нёманам».

26-га красавіка—аўторак—вялікі дыспут аб папярэдніх спэктаклях і спэктакль. (Білеты на дыспут распаўсюджваюцца дармова)

4-га мая—вялікі музычна-балетны вечар.

13-га мая—«Мешчане у шляхецтве» (першы раз у новай пастаноўцы).

Цаны білетаў на гэтыя спэктаклі зьніжаныя.

Больш падрабязговыя абвесткі будуць надрукованы як ў газэце, так і ў асобных афішах.

Адказы чытачам

Левікаву (№ 894). Афармленьне зьмены прозьвішча праводзіцца толькі акруговымі ЗАГС'амі (арт. 143, Код. Зак. аб шлюбу, Сям'і і Апецы).

Пратасевічу (№ 895). Вучань ШС, які скончыўшы гэтую школу, можа паступіць у саўхоз па агульных умовах.

Падзёньніку (№ 896). Падзёншчыка таксама і як штатнага працаўніка, адміністрацыя ня мае права прымушаць працаваць напярэдадні сьвята 8 гадзін замест законных 6.

Ш. № (897). Вучні сямігодак будуць адпушчаны на летнія вакацыі 15-га чэрвеня, а вучні вясковых 4-годак—1-га чэрвеня.

Я. Мурзу (№ 898). Твой доніс рэдакцыя адаслала для расьсьледваньня Полацкі акругком комсамолу.

Шэлкаўцу (№ 899). Пры Маладняку няма расійскага аддзяленьня, а ёсьць ў Менску асобныя расійскія літаратурныя групы «Звенья» і «Перевал».

Згублены:

Часовая картка за № 168, выд. Мен. А. К. ЛКСМБ—Куніцкаму Васілю.

Комсамольскі білет № 2250, выд. Касп. Рыгору—Слуцкім АК ЛКСМБ.

Сяброўскі білет № 34892, выд. Слуцк. АК ЛКСМБ—Радзюкевічу Аўгіню Янавічу.

Кандыдацкая картка № 919 на імя Лоб..., выдадзеная Менакругкомам ЛКСМБ.

Адказныя рэдактары { А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867. Менск, 2 друкарня БДВ.